

COUNTERPART

کاونترپارت

خبرنامه مؤسسه بین المللی کاونترپارت

استکار جهت تقویة جامعه مدنی افغان

شماره: ۸

سنبله ۱۳۸۷ - سپتمبر ۲۰۰۸

کاونترپارت جهت اطلاع رسانی و آگاهی دادن در مورد جامعه ی مدنی افغان میان کوچی ها و اعضای جرگه کار می کند تا نقش آنها را در انکشاف جامعه ی مدنی افغان افزایش دهد.

کنفرانس جامعه ی مدنی در رابطه با نقش کوچی ها و اعضای جرگه در انکشاف جامعه ی مدنی افغان - کابل

در ۱۹ می سال ۲۰۰۸، دفتر کاونترپارت با مساعدت و همکاری ریاست عمومی و مستقل کوچی ها در وزارت امور سرحدات، کنفرانس جامعه ی مدنی را در مورد نقش کوچی ها و اعضای جرگه در انکشاف جامعه ی مدنی افغان در کابل دایر نمود. در این کنفرانس به تعداد ۲۰۷ تن از اشتراک کننده ها به شمول ۱۰۶ کوچی (یکی از گروه های حاشیه ای در جامعه ی افغان) و ۱۰۱ تن از رؤسای اقوام و رؤسای شوراها/جرگه ها از ۳۴ ولایت شرکت کرده بودند. هدف این کنفرانس آگاهی دادن میان کوچی ها و اعضای جرگه و افزایش نقش ساختارهای عنعنوی آنها در انکشاف جامعه ی مدنی افغان بود.

رئیس عمومی کاونترپارت، خانم تیلی رید، از اشتراک کننده ها به گرمی استقبال کرده، خوشامدگویی نمود. معین وزارت امور سرحدات، آقای محمد یعقوب احمدزی/ ریاست عمومی کوچی ها، حاجی داوود شاه نیازی/ مسوول هماهنگی ارتباطات و رسانه های آپیکس، محترم حلیم فدایی و رئیس قوم بیات آقای قاسمیار در این کنفرانس به ایراد سخنرانی پرداختند.

اشتراک کننده ها بیان داشتند که قبل از این کنفرانس، آنها بسیار کم در مورد جامعه ی مدنی و اینکه چگونه می توانند در انکشاف آن کمک کنند، آگاهی داشتند. اما، با ختم این کنفرانس اظهار داشتند که آنها درک اساسی از جامعه ی مدنی و نقش خودشان در آن دارند.

در ضمن، یک سلسله از سفارشات تنظیم شد و تقریباً توسط تمامی اشتراک کننده ها تأیید شد. یکی از سفارشات بیان می داشت که اعضای جرگه و کوچی

ها باید اقدامات عملی را برای متوقف ساختن خشونت ها علیه زنان به کار گیرند و این کار را باید از سه روش انجام دهند:

الف) متعهد بودن و عمل نمودن توسط اعضای جرگه در اجتماعات خودشان. اعضای جرگه ها باید یک نقش دیده بان را داشته باشند و با جدیت این تخلفات علیه حقوق زنان را در قریه جات خویش نظارت نمایند؛

ب) علما (روحانیون مذهبی) باید فتوایی را صادر کنند تا از عنعناتی که باعث نقض حقوق زنان می شود، جلوگیری کنند؛ و

ج) از طریق تطبیق قانون، دولت باید هر رسومی را که مانع انکشاف زنان در جامعه می شود، جلوگیری نماید. (بقیه در صفحه ۲)

کاونترپارت برنامه های آموزشی در مورد معرفی دادخواهی (ادووکی) به همکاران آپیکس فراهم می کند

دفتر هماهنگی برای صلح و اتحاد (CPAU) یک برنامه ی آموزشی چهار روزه تحت عنوان مقدمه ای بر دادخواهی برای کارمندان کاونترپارت و سه مؤسسه ی همکار به شمول مجتمع جامعه ی مدنی افغان، مرکز تعلیمی زنان افغان و دفتر ارتباطی اقوام که در طرح اعانه ی مجدد دادخواهی شرکت کرده بودند، راه اندازی نمود. در جریان برنامه ی آموزشی، اشتراک کننده ها در مورد مفهوم دادخواهی، دلایل انجام آن و ماهیت سایکل یا چرخه ی دادخواهی آموختند.

بر علاوه، دفتر هماهنگی برای صلح و اتحاد یک برنامه ی آموزشی دو روزه را در مورد دادخواهی ابتدایی برای مؤسسات جامعه ی مدنی مورد نظر مجتمع جامعه

ی مدنی افغان، مرکز تعلیمی زنان افغان و دفتر ارتباطی اقوام تدارک دید که در طرح اعانه ی مجدد نیز شرکت خواهند کرد.

دیگر برنامه های آموزشی، یک برنامه ی آموزشی پنج روزه و یک روزه آموزش آموزگاران در رابطه با دادخواهی ابتدایی برای کارمندان مراکز حمایتی جامعه ی مدنی آپیکس را در برداشت. برنامه ی آموزشی پنج روزه در مورد مفهوم دادخواهی به حیث اساس آمادگی شاگردان جهت اشتراک در آموزش دادخواهی یک روزه به آموزگاران به کار رفت.

بعد از اتمام آموزش آموزگاران، آموزگاران جدید یک برنامه ی آموزشی یک روزه در رابطه با دادخواهی را به تقریباً ۳۲۰ اشتراک کننده از مؤسسات جامعه ی مدنی مورد نظرشان انتقال دادند. (بقیه در صفحه ۲)

مرکز تعلیمی و انکشافی افغانستان به حیث یک مرکز جدید حمایتی جامعه ی مدنی در کندهار انتخاب شده است

بعده از یک پروسه ی شفاف و سراسری، مرکز تعلیمی و انکشافی افغانستان (ACTD)، که یک مؤسسه ی غیر دولتی ثبت شده می باشد و برای انکشاف و

دگرگونی جامعه ی مدنی در افغانستان کار می کند، به حیث مرکز حمایتی جامعه ی مدنی (CSSC) برای منطقه ی کندهار انتخاب شد.

مرکز تعلیمی و انکشافی افغانستان کار می کند تا حمایت های واقعی و منطقی را از فعالیت های انکشافی میان مردم، مؤسسات و نهادهایی که برای انکشاف جامعه ی مدنی افغان از طریق ظرفیت سازی، خدمات رسانی و تحقیق کار می کنند، فراهم کند. مرکز تعلیمی و انکشافی افغانستان متعهد است تا از طریق خدمات شفاف، برابر، مسلکی، اخلاقی و پاسخگوی جندر با حفظ حرمت و کرامت انسانی، به مأموریت خویش نائل آید.

مرکز تعلیمی و انکشافی افغانستان در ماه جون سال ۲۰۰۶ توسط گروهی از افغان های مسلکی برای تحقیق، خدمات آموزشی و مشاوره ای به منظور توسعه ی دانش کاربردی عملی، ایجاد گردید. این مرکز در چهار ولایت افغانستان به شمول هرات، کندهار، ننگرهار و بلخ حضور فعال دارد و به حیث مرکز

کاونترپارت جهت اطلاع رسانی و آگاهی .... رسانه های داخلی و بین المللی پوشش بی سابقه ای از این رویداد انجام دادند که عبارت بودند از: رادیو آشنا، واشنگتن دی سی، رادیو آزادی، رادیو صدای امریکا، بی بی سی، رادیو و تلویزیون افغانستان، خبرگزاری پژواک، تلویزیون آریانا، آژانس خبری باخترا، تلویزیون شمشاد، تمدن و دیگر رسانه ها.

چرا شگفت زده نشویم؟

به قلم گوهر علی

من آنها را نظاره می کردم، مرد دخترک را می کشید و دختر سعی داشت وی را تعقیب کند. آنها به نقطه ی معینی رسیدند و من فهمیدم که دخترک به تشناب ضرورت داشت. از حرکات مرد، دریافتم که به دخترک می گفت آنجا بنشیند و خودش را راحت کند اما دخترک ظاهراً نمی خواست در مکان باز بنشیند زیرا مردم زیادی در اطراف وضو می ساختند و برای نماز آماده می شدند. به خاطر نپذیرفتن دخترک، مرد ناگهان سیلی محکمی به صورت وی زد و مجبورش ساخت تا در آنجا بنشیند. راننده ی ما نیز این صحنه را تماشا می کرد. وی کنترل خویش را از دست داده، تصمیم گرفت مرد را سرزنش کند اما مرد در ازدحام مردم ناپدید گشت. ما هر دو خود را گناهکار حس می کردیم، زیرا ما نتوانستیم که دختر معلول را کمک کنیم. بعد از سه ساعت سفر ترسناک، ملالت آور و گردآلود از میان کوه های لته بند، هر کس و به خصوص زنان و کودکانی که با ملی بس سفر کرده اند، احتیاج به استراحت دارد. بعداً من مرد را درحال خواندن نماز دیدم و دخترک نزدیک وی به انتظار ایستاده بود. وی به خاطر ضعف صحت، معلولیت و ترسش می لرزید.

سفری سخت و خسته کننده از میان کوه های ترسناک و خاک آلود لته بند بود. سفر از ولسوالی سروبی کابل به سمت دره ی ملاعمر بود. این دره، جایی است که ملاعمر رهبر رژیم طالبان در افغانستان در حدود سه ساعت در آن توقف داشته و بدین سبب دره ی ملاعمر نامیده شده است. ما پیش بینی یک توقف راحت بعد از یک سفر خسته کننده داشتیم. کابل، پایتخت کشور تقریباً یک ساعت با این مکان فاصله دارد.

با رسیدن به دره ی ملاعمر، صورتم را شسته و خودم را تازه کردم. تعداد کثیری از مردم به شمول زنان و کودکان آنجا بودند که بوسیله ی ملی بس یا موتر آمده بودند و بسیار سخت محتاج نوشیدن آب برای ادامه ی سفر سخت و خاک آلودشان بودند.

وقتی من منتظر راننده بودم، مردی را دیدم که تقریباً ۵۵ ساله می نمود که دست یک دختر معلول که تقریباً ۱۶ ساله نشان می داد، را به دست داشت که ظاهراً دخترش بود. دختر پشت سر مرد راه می رفت و سعی می کرد وی را تعقیب کند اما قادر نبود به همان سرعت برود زیرا گردن، دست ها و پاهایش کج و فلج بودند.

من همیشه شنیده ام فعالان از حقوق زنان و محو خشونت علیه زنان فریاد می زنند، اما در واقع بر روی من هیچ اثری نداشت. اما، این تجربه، این موقعیت دردناک، فهم و درک مرا از خشونت علیه زنان و دختران تغییر داد. من فهمیدم که مردان گاهی نسبت به زنان بسیار ظالم هستند و آنها را مظلوم و ستم دیده نگه می دارند. عجیب این است که نه تنها او یک دختر بود، بلکه یک دختر معلول بود. وی به مراقبت بیشتر از دیگران که معلولیت های فزینی ندارند، نیاز داشت.

به خاطر قرار داشتن در فصل بهار، جویبارهای آب هر جا روی زمین جریان داشت. دخترک نمی خواست به سمت آب برود اما مرد وی را به دنبال خویش کشانیده و مجبور می نمود وی را تعقیب کند. من به مرد نزدیک شدم و پیشنهاد کردم که مسیر دیگری را انتخاب کند تا برای دخترک آسانتر باشد. در این لحظه، متوجه شدم که مرد بر سر دخترش عصبانی شد. بعد از اینکه از آب عبور کردند، مرد دخترک را به شدت کش نمود که وی بر زمین افتاد و بر روی دست ها و زانوان خویش می خزید تا اینکه توانست بایستد و دوباره شروع به راه رفتن کند. به نظر می رسید که بسیار ترسیده و مشوش باشد. من سخت تکان خوردم که مردی به یک انسان دیگر مانند حیوان رفتار می کرد و بیشتر شگفت زده شدم زیرا دخترک معلولیت فزینی داشت.

این یک داستان کوچک بود، اما واقعاتی اینچنین که زنان، دختران و معلولین از دست مردان رنجها را متحمل می شوند، یک امر معمول است. گرچه من سعی کردم تا مرد را متقاعد سازم بیشتر ملاحظه ی دخترک را کند، احساس می کنم می توانستم کار بیشتری برای کمک به دخترک در آن زمان انجام دهم. بناءً تصمیم گرفتم تا در مورد این تجربه بنویسم به این امید که این داستان به طریقی دیگران را تحت تأثیر قرار داده تا خشونت علیه زنان را متوقف نمایند چنانچه آنها انسان هستند و حق دارند زندگی خویش را با عزت و وقار داشته باشند.

مؤسسه ی بین المللی کاونترپارت بحث گروه متخصصین را با وزرای افغان و اعضای پارلمان در مورد اختصاص بودجه برای جندر به مدت یک روز راه اندازی کرد

مسوول هماهنگی برای حمایت اجتماعی از استراتژی ملی انکشاف افغانستان (ANDS)، زلمی علاء الدین نکات مهم استراتژی ملی انکشاف افغانستان و پیشنهادات آن برای زنان افغان را تشریح کرد. رئیس مجتمع جامعه ی مدنی افغان، عزیز رفیع در مورد هدف ۳ انکشافی هزاره (MDG3) صحبت نمود، که این هدف تقویت تساوی جندر و توانمندی زنان، و همچنین نقش جامعه ی مدنی در انکشاف بودجه ی ملی را در بردارد.

محترم محمد یونس قانونی، رئیس ولسی جرگه، با سخنرانی در مورد اهمیت مسائل جندر در افغانستان و مسوولیت هایی که پارلمان و وزارتخانه های دولت در قبال مسائل جندر در فعالیت هایشان در نظر بگیرند، جلسه ی بعد از ظهر را آغاز نمود. همچنین در جریان بعد از ظهر، وزرای مالیه، معارف و تحصیلات عالی و همچنین معین وزارت صحت عامه، احیاء و انکشاف دهات، کار و امور اجتماعی و رئیس کمیسیون امور زنان، جامعه ی مدنی و حقوق بشر پارلمان در مورد طرح های خویش برای ملاحظات جندر در بودجه ی ملی به ایراد سخن پرداختند.

یکی از نمایندگان هماهنگی جندر در دفاتر دوترا نیز به ایراد سخن پرداخته، حمایت دوترا برای این اقدامات و ابتکارات را متعهد شد.

۱۲ معین وزارتخانه و اعضای پارلمان نیز در این رویداد شرکت کرده بودند و نمایندگان از ۱۴۰ مؤسسه ی جامعه ی مدنی حضور داشتند. اداره ی ایالات متحده برای انکشاف بین المللی (USAID) و برنامه ی انکشافی ملل متحد (UNDP) و اداره ی جرمنی برای همکاری تکنیکی (GTZ)، حمایت مالی برای بحث گروه متخصصین با وزرای افغان و اعضای پارلمان در مورد تخصصی بودجه برای جندر فراهم نمودند.

دفتر کاونترپارت بحث گروه متخصصین را با وزرای افغان و اعضای پارلمان در مورد اختصاص بودجه برای جندر به مدت یک روز راه اندازی کرد- کابل

به تاریخ ۱۷ اگست سال روان، مؤسسه ی بین المللی کاونترپارت بحث گروه متخصصین با وزرای افغان و اعضای پارلمان در مورد اختصاص بودجه برای جندر به مدت یک روز در هوتل سرینا واقع در کابل دایر نمود. هدف بحث گروه متخصصین، افزایش آگاهی جامعه ی مدنی در مورد بودجه سازی جندر و تأمین تعهد دولت به بودجه سازی جندر در بودجه ی ملی بود. این رویداد همچنین نشست را برای مؤسسات جامعه ی مدنی فراهم ساخت تا یک مکانیزم برای پیگیری تعهدات دولت ایجاد نمایند.

در جریان جلسه ی صبح، رئیس عمومی کاونترپارت، خانم تیلی رید به حضار خوشامدگویی نموده و هدف جلسه ی گروه متخصصین را تشریح نمود. که متعاقب آن چندین سخنرانی ایراد گردید: معین وزارت امور زنان، سیده مژگان مصطفوی در مورد طرح عمل ملی برای زنان افغان (NAPWA) سخنان خویش را بیان داشت؛ خانم شینکی کروخیل، نماینده ی مجلس و عضو کمیسیون مالی پارلمان، بودجه سازی جندر و اهمیت آن را برای زنان افغان توضیح داد؛

کارمندان آپیکس از دفتر کاونترپارت در برنامه ی آموزشی تسهیل مهارت های انکشاف سازمانی در کشور هند شرکت نمودند

مسوول انکشاف سازمانی دفتر کاونترپارت و مدیران آپیکس مؤسسات ارتباطی خدمات رسانی (مرکز تعلیمی زنان افغان و مجتمع جامعه ی مدنی افغان) در یک برنامه ی آموزشی که در مورد تسهیل مهارت های انکشاف سازمانی در هند تدویر یافته بود، حضور یافتند. این دوره ی آموزشی توسط مؤسسه مدیریت توسعه، تکنولوژی و خدمات (IDMTS) دایر گشته بود.

این برنامه ی آموزشی برای افزایش ظرفیت کارمندان کاونترپارت و مؤسسات همکار بسیار مفید بود طوری که آنها قادر خواهند بود تا از این مهارت ها و دانش برای فراهم کردن پشتیبانی و مساعدت مؤثرتر به مؤسسات همکار استفاده کنند. بیش از ۲۰ شرکت کننده از کشورهای سریلانکا، بنگلادش، هندوستان و افغانستان در این دوره ی آموزشی حضور داشتند.

قصه ی موفق

طبق گفته ی نبی تنها، تعداد زیادی برای خرید فلم هجوم برده بودند؛ یک دوکاندار ویدیویی از فروش 200 نسخه دی وی دی خویش در جریان یک روز خبر داد.

بلبل و جامعه ی مدنی
Bulbul and Civil Society

فلم بلبل جامعه ی مدنی

به همان اندازه که بلبل و دوستانش اهمیت جامعه ی مدنی مساوی از جنر در افغانستان را دریافتند، بناءً این فلم برای تغییر رفتار و نگرش به مؤسسات غیر دولتی و گسترش فهم جامعه ی مدنی میان افغان ها را کمک کرده و خواهد کرد

"اول کمونیزم حاکم بود، بعد طالبانیزم حاکم شد و حالا انجوزیم حاکم است." این سخن در روزهای اول بعد از سقوط طالبان در ۲۰۰۱-۲۰۰۲ بر سر زبان ها بود. این گفته ها را یک فکاهه در نظر می گیرید یا یک نظر جدی، بدگمانی و عدم اعتماد را به وجود آورد که دیدگاه های عموم را در رابطه با مؤسسات غیر دولتی (NGOs) که در افغانستان کار می کنند را متأثر ساخته است. بسیاری افراد در دولت، مؤسسات غیر دولتی افغانی را متهم به دست داشتن در فعالیت های به نفع خویش و استفاده از پولهای کمک خارجی در راه منافع خویش و به دور از افغان ها نمودند. مؤسسات غیر دولتی بین المللی از این درک غلط رنج می برند که باعث شد جامعه ی بین المللی گردهم جمع آیند و به حیث یک نهاد یکپارچه، آنها را یک هدف آسان برای سیاستمدارانی که نیت مردمی خویش را اجرا می کنند، قرار دهد.

سوال اینجا بود که چگونه به مردم عادی رسیده و اهمیت نقش مؤسسات جامعه ی مدنی را در انکشاف افغانستان تفهیم نماییم. راه حل در استفاده از مشهورترین وسیله ی رسانه ها در افغانستان پیدا شد: فلم درامه ای - و در واقع فلم داستانسرای کمدی و گذاشتن تمام مفاهیم در یک فلم با هنرمندان مشهور افغان مطمئناً توجه عموم را به خود جلب خواهد کرد. از میان چندین شرکت فلم سازی در افغانستان، جوان شیر حیدری که به خاطر مجموعه های تلویزیونی تحت نام "بلبل و دوستان" مشهور بودند توسط مرکز بین المللی برای قانون غیر انتفاعی، همکار دفتر کاونترپارت در تطبیق ابتکار جهت تقویت جامعه ی مدنی افغان که توسط اداره ی ایالات متحده برای انکشاف بین المللی تمویل می گردد، قرارداد گردید. بلبل یک چهره ی مشهور و به سرعت شناخته شده یی در بین مردم افغان می باشد.

داستان بلبل و جامعه ی مدنی یکی از کارهای تحقیقاتی و اکتشافی می باشد. زمانی که فلم آغاز می گردد، بلبل و دوستانش جشن می گیرند، اما به زودی متوجه می شوند که یکی از دوستانشان گم شده است. بنابراین می روند تا او را در مکتب جایی که وی تدریس می کند، پیدا می کنند. بیرون از پنجره، زمانی که معلم (دوست بلبل) معنای جامعه ی مدنی را با کودکان در صنفش بحث می کند، آنها گوش می کنند. و سپس سفر اکتشافی خودشان به جامعه ی مدنی، قوانینی که آن را حمایت می کند و مسائل جنر شروع می شود. سفر با مسابقه ی قریه ای در مورد جامعه ی مدنی بین بلبل و دوستانش از یک طرف و تیم رقیب از جانب دیگر به اوج خودش می رسد.

در 9 جون سال 2008 فلم 55 دقیقه ای بلبل و جامعه ی مدنی در تلویزیون ملی افغانستان به نشر سپرده شد. با در نظر داشت شهرت نبی تنها و مجموعه فلم های بلبل، از فلم بلبل و جامعه ی مدنی تقریباً بخش عظیمی از مردم افغانستان دیدن کردند. تلویزیون ملی افغانستان به طور تقریبی 6 میلیون بیننده در کشور دارد و همچنین در خارج از افغانستان نیز برای بینندگان در خارج از کشور نشرات دارد. عبدالرحمان، رئیس ولایتی وزارت اقتصاد در ولایت بلخ از فلم ستایش کرده می گوید: "فلم واقعاً خوب بود. من متعجب شدم وقتی دیدم هنرپیشه ها پروسه ی ثبت مؤسسات غیر دولتی را توضیح می دهند. من می توانم بگویم که واقعاً عالی بود."

در روزهای بعد از نشر فلم در تلویزیون ملی، نسخه های ویدیویی آن در بازارهای خرده فروشی و دوکان های ویدیویی پیدا می شد. طبق گفته ی نبی تنها، تعداد زیادی برای خرید فلم هجوم برده بودند؛ یک دوکاندار ویدیویی از فروش 200 نسخه دی وی دی خویش در جریان یک روز خبر داد.

به همان اندازه که بلبل و دوستانش اهمیت جامعه ی مدنی مساوی از جنر در افغانستان را دریافتند، بناءً این فلم برای تغییر رفتار و نگرش به مؤسسات غیر دولتی و گسترش فهم جامعه ی مدنی میان افغان ها را کمک کرده و خواهد کرد.

کاونترپارت برنامه های آموزشی .... طوری که از معلومات گردآوری شده ی دیپارتمنت نظارت و ارزیابی دفتر کاونترپارت که برنامه های آموزشی را تعقیب می کرد، بر می آید نتایج این برنامه های آموزشی بسیار مثبت و تشویق کننده بود. مؤسسات جامعه ی مدنی مورد نظر به یک درک کلی از موضوعات ارائه شده رسیده و تقاضای برنامه های آموزشی بیشتر برای افزایش مهارت ها و دانش خویش نمودند.